

Týždenník Slobodný občan Szabad polgár

Ku koncu roku 1989 sa začali komunistické režimy východného bloku nezadržateľné rúcať. Ich patrón, Sovietsky zväz, ktorým zmietali dôsledky pokusu o reformovanie nereformovateľného, už nemal vôľu poslať im na pomoc tanky, ostali v tom sami.

Po prestrihnutí železnej opony v Maďarsku a prerazení Berlínskeho múru v Nemecku sa zlomovým bodom v Československu stal brutálny zásah bezpečnostných zložiek voči študentom zhromaždeným pri príležitosti 50. výročia smrti Jána Opletala a zatvorenia českých vysokých škôl nacistami.

Správa o udalosti spustila v nasledujúcich dňoch vlnu demonštrácií a zakladanie občianskych iniciatív, čo vyústilo vo vyhlásenie generálneho štrajku na 29. november 1989.

Pod dojmom úspechu generálneho štrajku sa s takmer jeden a pol týždňovým oneskorením

začalo občianske organizovanie sa aj v Nových Zámkoch a v priebehu decembra sa sformovali miestne štruktúry Verejnosti proti násiliu (VPN) a Maďarskej nezávislej iniciatívy (MNI). S cieľom poskytnúť obyvateľstvu informácie, nezávislé od Komunistickej stranou kontrolovaných médií, začal miestny koordinačný výbor VPN vydávať týždenník Slobodný občan a MNI jeho maďarskú mutáciu Szabad Polgár. Prvé číslo vyšlo 24. januára 1990 a prezentovalo lokálne udalosti posledných dvoch mesiacov. Periodikum, o ktorého štyri stránky sa spočiatku delili obe mutácie a až v nasledujúcom mesiaci sa rozdelili, od počiatkov sprevádzali finančné problémy. Tieto mali byť riešené individuálnymi príspevkami, ako i cenou 2 Kčs za výtlačok (pre porovnanie – mládežnícky časopis ABC stál v tom čase 3 Kčs). Ani postupné rozširovanie obsahu o športové a kultúrne témy, či objavenie sa aktov na zadnej stránke jednotlivých čísiel (čo bol v tom čase jeden zo symbolov novonadobudnutej slobody) nepomohlo týždenníku dlhodobejšie sa uchýtiť na mediálnom trhu a po parlamentných voľbách, po asi pol roku svojej existencie, z finančných dôvodov zanikol.